

Ғылым және коммерцияландыру
департаментінің директоры

Қабдұшев А.А.

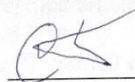
«»

2024 ж.

**«ДУЛАТИТАНУ ЖӘНЕ ӨңІР ТАРИХЫ»
ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ**

2024 жылдың жылдық есебі

«Дулатитану және Өңір тарихы»
ҒЗО басшысы

Бакторазов С.

«Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының 2024 жылдың жылдық есебі

1. Кадрлық құрамы

1. Бақторазов Сейдехан Уәлиұлы т.ғ.к., профессор орталық басшысы;
2. Құлбарақ Сәмен Оразғалиұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор;
3. Орынбасар Бағлан, тарих ғылымының магистрі, аға ғылыми қызметкер;
4. Самбетова Гаухар тарих ғылымының магистрі, кіші ғылыми қызметкер;

2.Монография

2024 ж.

1. Әулиеата өңірі саяси қуғын-сүргін жылдарында (1920-1950) Тараз: «Алтын баспа», 2024.- 450 б.
2. Мырза Мұхаммед Хайдар Дулати: Алматы: Дарын, 2024.-256 б.

2024 жылы «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығында монографияның жарық көруі тұрақты деңгейде сақталған. Тұрақты нәтиженің негізгі себептері монографияны шығарған орталық қызметкерлері жылдық жоспарды уақытылы, тиімді ұйымдастырып орындады. Ғылыми ұжымның бірлесе атқарған еңбегі алдағы уақытта осы қарқынды сақтай отырып, жұмыс сапасын одан әрі жетілдіреді. Бұл үшін жас ғалымдарды тартып ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүйелі дамыту қажет.

3. Scopus және ҒЖБССҚЕК бағытындағы халықаралық және Қазақстан Республикасының арнайы ғылыми журналдарында мақалалар жариялау.

3.1.Scopus бағыты

2024 ж.

- 1.The concept of personality and national identity in contemporary Kazakh prose.
U.Samenkyzy, S.Kulbarak, R.Turysbek, A.Ashirbekova, G.Tuyakbaev. Journal of Infrastructure, Policy and Development.8 (12): 8632
<https://systems.enpress-publisher.com/index.php/jipd/article/view/8632>
- 2.The concept of world in Ancient Turkic World View
Kossymova G, S.Kulbarak, Zhalova A, Kalieva N. Journal of Nationalism Memory and Language Politics, 2024 <https://systems.enpress-publisher.com/index.php/jipd/article/view/8632>

2024 жылы 2 мақала жарияланып, ғылыми жарияланымдардың саны артып келеді. Бұл оң нәтиже, ғылыми қызметтің дамып, жарияланымдардың сапасы мен санын арттыруға бағытталған жұмыстардың тиімділігін көрсетеді.

3.2. ҒЖБССҚЕК бағыты

2024 ж.

- 1.Монғолия аймағындағы қазақ топонимиясы (жазба деректер негізінде) //Л.Н.Гумилев атындағы ЕНУ хабаршысы х ғылыми журналы.Филология сериясы. С.О.Құлбарақ, Г.А.Туякбаев, Ә.М.Башенова-2024.- №3(148)- Б.80-94. ISSN 2616—678X, eISSN:2663-1288 <https://doi.org/10.47526/2023-4/2664-0686.01>

2024 жылы жарияланған 1 мақала санының төмендеуі зерттеу бағытының өзгеріп, уақыт және ресурстардың тапшылығына байланысты. Алдағы уақытта ғылыми мақалалардың санын әрі сапасын арттыруды негізге аламыз.

3.3. Ғылыми журнал

2024 ж.

1. «М.Х.Дулати кашмир билеушісі» //«Ұлы дала мұрасы» ғылыми-танымдық журнал. 2024.- 1 тамыз ISSN 2221-8521

2024 жылы 1 мақала шықты. Мақала санының азаюы зерттеу бағытындағы өзгерістер мен уақыт және ресурстардың жетіспеушілігіне байланысты. Жоспарда 2024-2025 оқу жылы көрсетілгендіктен, осы оқу жылында ғылыми мақалалардың саны мен сапасын арттыруға бағытталған жұмыстар жалғасады.

4. Конференция материалдары

1. ГФР-дің 1950-70-ші жылдардағы «Шығыс» және «Жаңа шығыс саясаты» Жуасов оқулары республикалық ғылыми-практикалық конференция. //140 б. (Жауапты орындаушы Бакторазов С.У.)

2. «Қазақ геологиясының атасы», «Академик Қ.И.Сәтбаев феномені және XX ғ. Отандық ғылым: қазіргі ұстанымдар мен пәнаралық зерттеу мәселелері» атты Қазақстанның металлогения мектебінің негізін қалаушы Қ.И.Сәтбаевтың туғанына 125 жыл толуына арналған халықаралық ғылыми-практикалық конференция. //3 сәуір 2024 ж. 250 б. (Жауапты орындаушы Бакторазов С.У.)

3. «Жаңа құрылған Жамбыл облысының әлеуметтік-экономикалық ахуалы», «Бірлік пен жасампаздық аясындағы Жамбыл өңірі» тақырыбында республикалық ғылыми-практикалық конференция // -23 мамыр 2024 ж. 5 б. (Жауапты орындаушы: Бакторазов С.У.)

4. «Жамбылдық жауынгерлердің ұлы отан соғысындағы ерен ерліктері», «Бірлік пен жасампаздық аясындағы Жамбыл өңірі» тақырыбында республикалық ғылыми-практикалық конференция // -23 мамыр 2024 ж. 247 б. (Жауапты: Бакторазов С.У.)

5. «Ортағасырлық Тараз қаласының мәдениеті», «Бірлік пен жасампаздық аясындағы Жамбыл өңірі» тақырыбында республикалық ғылыми-практикалық конференция // -23 мамыр 2024 ж. 76 б. (Жауапты орындаушы: Иманбекова Г.М.)

6. «Қазақстанның оңтүстік өңірінде қалалар мен аудандар деңгейінде жүзеге асырылған саяси репрессиялар» 31 мамыр саяси қуғын-сүргін және ашаршылық құрбандарын еске алу күні «Қазақстан халқының тарихи жады: тарих және қазіргі заман» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. // 31 мамыр Қарағанды 2024 18 б. (Жауапты орындаушы: Бакторазов С.У.)

7. 1920-шы жылдары Түркістан АКСР-індегі билікті қолғау органдарын қайта ұйымдастыру «Түркістан өлкесіндегі жүргізілген саяси қуғын-сүргін: тарих және тың көзқарас» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 2024 мамыр 45 б

8. Түркістан өлкесіндегі кеңестік биліктің алғашқы жылдары қалыптасқан әлеуметтік-саяси ахуал «Түркістан өлкесіндегі жүргізілген саяси қуғын-сүргін: тарих және тың көзқарас» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 2024 мамыр 48 б.

9. «Жамбыл өлкесінде жүргізілген саяси қуғын-сүргін: ашаршылық ақиқатын ашу – ұрпақ парызы» республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары. Әулиеата өңірінде жүргізілген саяси-қуғын сүргін: тағдырлар қасіреті 2024 ж. 7 б.

5.Ұйымдастырылған конференция, дөңгелек үстелдер.

1.«Жошы ұлысының Қазақ жеріндегі талайлы тарихы» - конференция.

2024 жылдың 2 мамырында «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының ұйымдастыруымен «Жошы ұлысының Қазақ жеріндегі талайлы тарихы» атты конференция өткізілді.

Онлайн және офлайн форматта өткен конференцияға Ш.Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты, т.ғ.к, профессор, жетекші ғылыми қызметкерлері Әуесхан Шашаев, Жеңіс Жомарт және тарих ғылымдарының кандидаты, доцент Жанна Сейітқұлова, «Тарих» кафедрасының PhD, аға оқытушылары Әсел Ташқараева, Альбина Максүтова, университеттің профессор-оқытушылар құрамы мен студенттер қатысты.

.Конференция соңында қатысушылар ұсыныс-пікірлерін айтып, еліміздің даму жолындағы қарқынды жұмыстардың жалғасын табатындығымен қорытындыланды.«Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының басшысы, т.ғ.к.,профессор Сейдахан Бакторазов баяндама жасаған барлық қатысушыларға алғыс хат табыстады.

<https://dulaty.kz/2020-01-30-02-50-58/item/6607-zhoshy-lysyny-aza-zherindegi-tarikhy.html>

2.«Бірлік пен жасампаздық аясындағы Жамбыл өңірі» республикалық ғылыми-практикалық конференция.

«Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының ұйымдастыруымен «Бірлік пен жасампаздық аясындағы Жамбыл өңірі» тақырыбында республикалық ғылыми-практикалық конференция өткізілді.

Модератор «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының басшысы, т.ғ.к., профессор Сейдахан Бакторазов конференцияның маңыздылығына тоқталып, озық ойлы ұлт болуды меңзейтін бірқатар идеологиялық ойларымен бөлісті.

Конференцияға облыстық ардагерлер кеңесінің төрағасы Еркімбек Солтыбаев, университеттің профессор-оқытушылар құрамы, облыстың ардагерлер кеңесі, студенттер, мектеп мұғалімдері және оқушылар қатысты.

Облыстық ардагерлер кеңесінің төрағасы Еркімбек Солтыбаев “Дулатитану және Өңір тарихы” ғылыми зерттеу орталығына алғысын білдіріп, профессор Сейдахан Бакторазовқа облыстың «Құрмет грамотасын» табыстады. Өз кезегінде Сейдахан Уәлиұлы «Әулиеата өңіріндегі кәмпескелеу және ұжымдастыру науқандары кезіндегі дүрбелең» атты монографиясын қонақтарға сыйға тартты.

Конференция соңында қатысушылар ұсыныс-пікірлерін айтып, еліміздің даму жолындағы қарқынды жұмыстардың жалғасын табатындығымен қорытындыланды. «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының басшысы, т.ғ.к., профессор Сейдахан Бакторазов баяндама жасаған барлық қатысушыларға Алғыс хат табыстады.

<https://dulaty.kz/2020-01-30-02-50-58/item/6726-oblysty-85-zhyldy-yna-oraj-konferentsiya-tti.html>

3.«Түркілердің этногенезісін зерттеудегі Серікбол Қондыбайдың қосқан үлесі» республикалық ғылыми-практикалық конференция.

2024 жылдың 12 маусымында «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының ұйымдастыруымен «Түркілердің этногенезісін зерттеудегі Серікбол Қондыбайдың қосқан үлесі» тақырыбында республикалық ғылыми-практикалық конференция өткізілді.

Модератор «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының басшысы т.ғ.к., профессор Сейдахан Бақторазов конференцияның маңыздылығына тоқталып, Серікбол Қондыбайдың ғылымға қосқан үлесі туралы баяндап, бірқатар идеологиялық ойларымен бөлісті.

Конференцияға Ш.Уәлиханов атындағы Жамбыл облыстық ғылыми әмбебап кітапханасы қызметкерлері Сандуғаш Итекеева, Мөлдір Оразалиева, Меруерт Абигул Серікбол Қондыбайға арналған көрмесін ұсынды.

Конференция соңында «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының басшысы, т.ғ.к., профессор Сейдахан Бақторазов қатысушыларға Алғыс хат табыстады.

https://dulaty.kz/media/k2/items/cache/a9ff185391089482a57d62bff9abb789_XL.jpg

4. 25 қазан – Республика күніне орай, Қазақстан Республикасы Президентінің кеңесшісі Мәлік Отарбаев университеттің профессор-оқытушылар құрамымен «Сапалы білім – саналы ұрпақ кепілі» атты тақырыпта кездесу өткізді.

Жиынды Басқарма төрағасы – ректор Мұхтар Байжұманов ашып, ұжымды ұлтымыздың ең ұлық мерекесімен құттықтады. Оқу ордамыз еліміз таңдаған даму жолынан ешқашан айнымайтынын тілге тиек етіп, болашаққа сеніммен қарайтын ұлт қана табысқа жете алатынын баса айтты.

Басқосуда университетіміздің профессор, доценті Сейдахан Бахторазов «Тәуелсіздік туын тұғырына қондырған Егемендік декларациясы» тақырыбында баяндама жасады. Сонымен қатар, аға оқытушы, PhD доктор Альбина Максutowаның «Жаңғыру кезеңіндегі тәуелсіз Қазақстан!» атты баяндамасында ұсыныс-пікірлер айтылып, еліміздегі ауқымды саяси жаңғырулар арқылы мемлекетіміздің демократиялық дамуының жаңа бағдары айқындалатынын жеткізді.

Жиында Мәлік Нұржанұлы тұрақтылық пен бейбітшіліктің кепілі болып табылатын еліміздің экономикасы мен мәдениеті, білім мен ғылым салаларындағы елеулі жетістіктер жөнінде сөз етті. Президент барлық сала бойынша түрлі бастамаларды көтеріп, алдағы жұмыс жоспарын бекемдеп бергенін әрі Қасым-Жомарт Тоқаев көтерген барлық саяси реформалар болашақта өз жалғасын табатынын тілге тиек етті. Кездесу соңында Мәлік Нұржанұлы айтылған ілкімді ұсыныстар ескерусіз қалмайтынын жеткізіп, біліммен қатар ұлттық тәрбиеге ден қоятын оқу ордасының білім жүйесі жыл сайын жаңарып, заман талабына сай жаңғырып келетінін айтып, ұжымға өз алғысын білдірді. Жиналған жұртты Республика күні мерекесімен құттықтап, қазақ еліне одан әрі табыс пен өркендеу, бейбітшілік пен келісім тіледі!

<https://dulaty.kz/2020-01-30-02-50-58/item/7161-sapaly-bilim-sanaly-rpa-kepili-atty-kezdesh-tti.html>

5.Тұрар Рысқұловтың 130 жылдық мерейтойына орай «Ұлт көсемі» тақырыбында конференция

М.Х.Дулати атындағы Тараз университетінің ұйымдастыруымен мемлекет және қоғам қайраткері, жазушы Тұрар Рысқұловтың 130 жылдық мерейтойына орай «Ұлық Тұлға» тақырыбында халықаралық ғылыми-практикалық конференция өткізілді.

Конференция шымылдығы Т.Рысқұловтың ескерткішіне гүл шоқтарын қою рәсімімен ашылды.Тұрар Рысқұловтың өмірі мен ғылыми ізденістерін жан-жақты зерттеуге арналған салтанатты жиынға ҚР Президентінің кеңесшісі Мәлік Отарбаев, Жамбыл облысының әкімі Ербол Қарашөкеев, еліміздің әр аймағынан арнайы келген тарихшылар мен белгілі ғалымдар, оқу ордамыздың профессор оқытушылар құрамы мен студенттер қатысты.

Ербол Шырақпайұлы жиынды құттықтау сөзбен ашып, ұлт азаттығы жолында құрбан болған халқымыздың асыл перзентінің рухына тағзым ету – бүгінгі ұрпақтың парызы екенін жеткізді.

Конференция соңында ұлы тұлғаның шығармашылық және ғылыми мұрасына жан-жақты талдау жасалып, еңбектерін әрі қарай терең зерттеу қажеттіліктері жайлы сөз қозғалды. Қатысушылар ұсыныс-пікірлерін білдіріп, еліміздің даму жолындағы қарқынды жұмыстардың жалғасын табатындығымен қорытындыланды. <https://dulaty.kz/2020-01-30-02-50-58/item/7314-t-rys-lovty-130-zhyldy-yna-oraj-khaly-araly-konferentsiya-tti.html>

6. Мұхаммед Хайдар Дулатидің 525 жылдық мерейтойына орай «М.Х.Дулати мұрасы: тарих пен тағылым» тақырыбында оқу конференция.

2024 жылдың 10 қазан күні Жамбыл облыстық көзі көрмейтін және әлсіз көретін азаматтар кітапханасы мен М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығы бірлесе ұйымдастыруымен әйгілі тарихшы, ұлы ойшыл Мұхаммед Хайдар Дулатидің 525 жылдық мерейтойы аясында «М.Х.Дулати мұрасы: тарих пен тағылым» тақырыбында оқу конференциясын өткізді.

Конференция мақсаты: орта ғасырлар тарихы бойынша ғылыми тұрғыда бізге жеткізуші ғұлама ғалым, ақын, қолбасшы, әрі дипломат М.Х. Дулати екендігін ұғындыру, әлемдік өркениеттің құрамдас бөлігі ретінде қазақ халқының өсу тарихы мен мәдениетін көрсету.

Жиын М.Х.Дулатидің образындағы сахналық көріністен бастау алып, өмір деректеріне қатысты қысқаша шолу ретінде бейнероликпен жалғасын тапты. Сонымен қатар, тарихи тұлғаның «Тарих – и Рашиди» атты еңбегі зағип жандарға арналған Брайль қарпіндегі тұсаукесер рәсімі өткізілді.

Тағылымды басқосуда Жамбыл облыстық білім басқармасына қарасты мектеп ұстаздары Абитова Мереке Муртазаевна, Канаева Гульнара, және Қаратау тау – кен технологиялық колледжінің оқытушысы Абдыханова Ғалия Тұрарқызы Дулати іліміндегі рухани құндылықтарды негізге ала отырып, тұщымды баяндамалар жасады.

Ғасыр данасы атанған тұлғаға арналған конференцияда ғылыми зерттеушілер Құлбарак Сәмен Оразғалиұлы, Мұқашев Темірбай Әлиұлы, Бақытжан Махашұлы сынды профессорлар М.Х.Дулати өмірінің беймәлім тұстары мен артында қалған мұралары жайлы құнды ой – тұжырымдарымен бөлісіп, әлемдік мәдениет пен өркениетке қосқан үлесіне қатысты зерттеулер төңірегінде пікір алмасты.

Аталған шара соңы тарихи өтпелі кезеңде халықтың азаттығы жолында ерен еңбек еткен ата-бабаларымызды жадымыздан шығармау перзенттік парызымыз, азаматтық борышымыз екенін айтылып, қорытындыланды. Есімі әлемдік тарих пен мәдениетте «Тарих – и Рашиди» еңбегі арқылы мәңгі сақталған ұлы тұлғаның асыл аманаттарын ардақтау мақсатында өткізілген оқу конференциясы жоғары деңгейде өтті.

<https://www.instagram.com/p/DA8TbVOM4x4/?igsh=bzNoaHE3eWY2amdmdm>

Дөңгелек үстел

1.«Қаныш Сәтпаев және Қазақ ғылымы: деректемелік зерттеу мен тарихнамалық зерделеу перспективалары» - дөңгелек үстел.

«Қаныш Сәтпаев және Қазақ ғылымы: деректемелік зерттеу мен тарихнамалық зерделеу перспективалары» атты дөңгелек үстел. Жауапты орындаушы: Орталық қызметкерлерлері. «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының ұйымдастыруымен 2 сәуір күні «Қаныш Сәтпаев және Қазақ ғылымы: деректемелік зерттеу мен тарихнамалық зерделеу перспективалары» атты дөңгелек үстел өткізілді.

Дөңгелек үстел барысында модератор т.ғ.к., профессор С.У.Бақторазов кіріспе сөзді М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университетінің Басқарма мүшесі- әлеуметтік-мәдени даму жөніндегі проректоры Аслан Тұрлыбек ұлына берді. Ұлы тұлға жайында Аслан Тұрлыбек ұлы біршама ой қозғап, жиынды ашты. Дөңгелек үстелге орталықтың бас ғылыми қызметкері, ф.ғ.д., профессор Сәмен Құлбарак «Қаныш Сәтпаев және Қазақ ғылымы», «Білім берудегі Тарих және география» кафедрасы PhD Идрисова Гулжан

Бердимбаевна «Қ.Сәтпаевтың Қазақстан Республикасының академиясын ашудағы еңбегі», «Тарих» кафедрасы меңгерушісінің м.а. PhD, аға оқытушы Ташқараева Әсел Мұхтарқызы «Қ.Сәтпаевтың ғылыми, ағартушылық-гуманистік және дүниетанымдық мұраттары», Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетінің докторанты Шакирбаева Индира Тулегеновна «Қ.Сәтпаев және Қазақстан ғылымы», «Тарих» кафедрасы аға оқытушы Елубаева Гулшат Ақжоловна «Қазақтың тау тұлғасы, атақты геологы – Қаныш Сәтпаев», «Тарих» кафедрасының аға оқытушы, тарих магистрі Көбесова Ақнұр Смайловна «Қ.И.Сәтпаевтың Ұлытау өңіріндегі тарихи-мәдени ескерткіштерді зерттеудегі еңбегі», «Тарих» кафедрасының аға оқытушысы, тарих магистрі Альдибаева Аида Берікқызы «Ұлы даланың - ұлы ғалымы», ОРОММИК-Олимпиадалық резервтің облыстық мамандырылған мектеп-интернат колледжі студенті Қуандық Алишер «Қаныш Сәтпаев – жан-жақты ғалым», тарих мұғалімдерін даярлау мамандығының 3 курс студенті Әшірхан Құттыбек «Ғасыр алыбы- Қ.Сәтпаев» атты тақырыптарда ғылыми баяндамалар жасалды. Дөңгелек үстелдің қорытындысында белсене қатысқан баяндамашылар университеттің Алғыс хатымен марапатталды.

<https://dulaty.kz/2020-01-30-02-50-58/item/6161-anysh-s-tbaev-zh-ne-aza-ylmy.html>

2. «Абай мұрасы – халық қазынасы» - дөңгелек үстел.

2024 жылы 22 ақпан күні Абай атындағы қалалық кітапхана «Букдэтинг» жобасы аясында зиялы қауым өкілдерімен және оқырмандармен «Абай мұрасы – халық қазынасы» атты кітап бенефисін өткізді. Аталған іс-шараға орталықтың бас ғылыми қызметкері ф.ғ.д., профессор Құлбарак С. қатысып, Абай мұрасы туралы ғылыми баяндама оқыды.

3.«Ұрпақтардың ризашылығы- ұлтаралық татулықтың, бірлік пен достықтың негізі» - дөңгелек үстел.

2024 жылы 29 ақпан Жамбыл облысы әкімдігінің ІСБ «Қоғамдық келісім» КММ ұйымдастыруымен «Ұрпақтардың ризашылығы- ұлтаралық татулықтың, бірлік пен достықтың негізі» тақырыбында дөңгелек үстел өткізді. Іс-шараға «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының басшысы т.ғ.к., профессор С.Бәкторазов модератор ретінде қатысып Қазақстанда тұратын көп ұлтты халықтардың тұрмыс-тіршілігі, салт-дәстүрі, этнографиялық ерекшеліктері жөнінде баяндама жасады.

<https://www.facebook.com/share/VEwBRDNLnXqJcwVt/?mibextid=WaXdOe>

4. «М.Х.Дулати – көрнекті мемлекет қайраткері» тақырыбында дөңгелек үстел

«Әділетті мемлекет. Біртұтас ел. Берекелі қоғам» Президент Жолдауының бастамасымен жас ұрпақты нағыз отаншылдыққа тәрбиелеу мақсатында М.Х.Дулатидің аты берілген 525 жылдық мерейтойына орай 3- 10 қараша аралығында университеттің факультеттерінде «М.Х.Дулати – көрнекті мемлекет қайраткері» тақырыбында танымдық-тәрбиелік іс-шаралар, апталықтар орталықтың ұйымдастыруымен өткізілді.

Апталықтың шымылдығы Мұхаммед Хайдар Дулатидің ескерткішіне гүл шоқтарын қою рәсімімен ашылды. Рәсімге университеттің профессор-оқытушылар құрамы, қызметкерлер және студенттер қатысты. Гүл қою рәсімінен кейін көрнекті тұлғаға құрмет көрсету мақсатында кездесу ұйымдастырылды.

Кездесуді Басқарма Мүшесі Ғылым және цифрландыру жөніндегі проректор Сейтжан Орынбаев құттықтау сөзбен ашып, үшінші қараша оқу ордамызға Дулатидің есімі берілген күн екенін тілге тиек етті. Тарихи тұлғаның ғылыми мұрасын зерттеп, оның мәдени маңыздылығын қазіргі заманмен ұштастырудың қажеттіліктерін атап өтті.

Апталық жиын барысында университеттің профессор-оқытушылар құрамы мен студенттер бірқатар маңызды баяндамалар жасады.

Жиын соңында ұлы тұлғаның шығармашылық және ғылыми мұрасына жан-жақты талдау жасалып, еңбектерін әрі қарай терең зерттеу қажеттіліктері жайлы сөз қозғалды.

<https://dulaty.kz/2020-01-30-02-50-58/item/7182-m-khammed-khajdar-dulatidi-525-zhyldy-yna-arnal-an-aptaly-bastaldy.html>

2024 жылы – 6 конференция, 4- дөңгелек үстел орталық қызметкерлері ұйымдастырды Бұл көрсеткіш орталықтың ғылыми және кәсіби қатысуын нығайтып, әртүрлі мәселелер бойынша пікір алмасуға жұмыстардың сапасын арттыруға негіз болды.

6. БАҚ жарияланымдары

2024 жылы – 20 мақалалары республикалық және облыстық баспасөз беттерінде жарияланды.

1.«Тарихшы һәм жазушы» атты мақаласы.Жауапты орындаушы:Құлбарақ С.О. / «Университет тынысы» 23 қаңтар 2024ж. <https://dulaty.kz/images/Photo/gazeta/january-2024.pdf>

2. «Ұлы жеңісті жақындатқан жамбылдықтар»Жауапты орындаушы: Бақторазов С.У./ «Ақ жол» 11 ақпан 2024 ж. 8 б. <https://aqjolgazet.kz/168706/ly-zhe-isti-zha-yndat-an-zhambyldy-tar>

3.Жалпыхалықтық қасірет қайталанбасын» Жауапты:Бақторазов С.У. «Ақ жол». 2 наурыз 2024 ж. <https://aqjolgazet.kz/169459/zhalpyhaly-ty-asiret-aytalanbasyn>

4. «У самого истока как зарождался регион»Жауапты: Бақторазов С.У. «Знамя труда».3 сәуір 2024 ж. 5 б.<https://ztgzt.kz/u-samogo-istoka-kak-zarozhdalsya-region/>

5. «Тарих толқынында талай тағдыр бар» Жауапты орындаушы.Бақторазов С.У «Ақ жол» 4 сәуір 2024 ж. 2 б..<https://aqjolgazet.kz/170900/tarih-tolqynynda-talaj-tagdyr-bar/tarix/>

6. «Қазақ ғылымының қайраткері» Жауапты орындаушы.Бақторазов С.У «Ақ жол» 11 сәуір 2024 ж 4б..<https://aqjolgazet.kz/171271/qazaq-gylmynyn-qajratkeri/bilim/>

7. «Железный характер Гений геологической науки, ученый-энциклопедист»Жауапты орындаушы.Бақторазов С.У.Знамя труда 2024 г. 11 апреля.<https://ztgzt.kz/zheleznyj-harakter-genij-geologicheskoy-nauki-uchyonyj-encziklopedist/>

8.Жошы ұлысының түркілік негіздері»Жауапты орындаушы.Бақторазов С.У.«Жамбыл Тараз» газеті 2024 ж. 12 сәуір.<https://z-taraz.kz/zhoshy-lysyny-t-rkilik-negizderi/>

9.«Соғыстан кейінгі серпін» “Ақ жол” газеті 25 сәуір 2024 ж. Жауапты орындаушы:.Бақторазов С.У..<https://aqjolgazet.kz/171977/so-ystan-keyingi-serpin>

10. Тұрар тұғырының жұлдызды қырлары. Жауапты орындаушы:.Бақторазов С.У «Жамбыл Тараз» 4 мамыр 2024 ж 8 б..<https://z-taraz.kz/t-rar-t-yryny-zh-lldyzdy-yrlyry/>

11.Тағдырлы кезеңнің тарихы “Ақ жол” газеті 30 мамыр 2024 ж. Жауапты орындаушы:.Бақторазов С.У <https://aqjolgazet.kz/172912/ta-dyrly-keze-ni-tarihy>

13.Жетінші бесжылдықтағы жаңашылдық жаршылары» Жауапты орындаушы:.Бақторазов С.У «Ақ жол» газеті 20 тамыз 2024 ж. <https://aqjolgazet.kz/173739/zhetinshi-beszhyldy-ta-y-zha-ashyldy-zharshylary>

14.«Хрущевская семилетка приоритеты региона: свекла, животноводства, рационализаторство» Жауапты орындаушы.:Бақторазов С.У «Знамя труда» 24 август 2024 г.

<https://ztgzt.kz/80271/hrushchevskaya-semiletka>

15. «Экономиканы экстенсивті дамыту үдерісінің өңірімізге әсері» Жауапты орындаушы.:Бақторазов С.У «Ақ жол» газеті 26 қыркүйек 2024 ж.

<https://aqjolgazet.kz/174172/ekonomikany-ekstensivti-damytu-derisini-irimizge-seri>

16. «Дихандардың далалық ұстанымен сауыншылар серті» Жауапты орындаушы.:Бақторазов С.У «Ақ жол» газеті 2024 8 қазан.

<https://aqjolgazet.kz/174323/dihandardy-dalaly-stanymy-men-sauynshylar-serti-1966>

17.Самбетова Г., «Дулати мұрасы – тәрбиенің бастау бұлағы» «Ақ жол» газеті 22 қазан.

18. Бақторазов С. «Өтпелі кезеңдегі дағдарысты ырықтандыру қалай өтті?» «Ақ жол» 30 қараша 2024 ж. <https://aqjolgazet.kz/174819/tpeli-keze-degi-da-darysty-ryy-tandyru-alay-tti>

19. Бақторазов С. «әулиеата аймағындағы күрделі кезең» «Ақ жол» 7 желтоқсан 2024 ж. <https://aqjolgazet.kz/174874/ulieata-ayma-ynda-y-k-rdeli-keze>

20.Бақторазов С. Соңғы онжылдықтағы биік белестер «Ақ жол» газеті 12 желтоқсан 2024 ж. <https://aqjolgazet.kz/174911/so-y-onzhyldy-ta-y-biik-belester>

2024 жылы БАҚ жарияланымдарының жұмысы жоғары деңгейде жұмыс жасап жатыр. Бұл жылғы БАҚ жұмысының жетістіктері оның қоғамды ақпараттандырудағы рөлін нығайтып, ғылыми зерттеулердің жариялануына жақсы көрсеткіш берді.

Жоспардан тыс орындалған жұмыстар

1. 77 TVтелеарнасына сұхбат беру. (Жауапты орындаушы:Құлбарақ С.О.)

77 TVтелеарнасына орталықтың бас ғылыми қызметкері ф.ғ.д. С.О.Құлбарақ Қазақстандағы ғылым жетістіктер мен инновациялар бойынша бойынша сұхбат берді.

https://youtu.be/kKtyLYX2Uyk?si=qT5LVuU_SWJTSDlh

2. «Білім берудегі тарих және география» кафедрасы..2024 жылдың 1 наурызында Әйтеке бидің 380 жылдығына орай «Білім берудегі тарих және география» кафедрасының ұйымдастыруымен «Ұлы дала данышпандары» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция өткізілді.Іс-шараға «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының басшысы т.ғ.к., профессор С.Бақторазов пленарлық мәжілісте баяндама жасады. Университеттің алғыс хатымен марапатталды.

<https://dulaty.kz/2020-01-30-02-50-58/item/6033-ly-dala-danyshpandary.html>

3. «Шоқ тілді шона»- әдеби кеш. (Жауапты орындаушы: Құлбарақ С.О.)

2024 жылдың 30 сәуірінде ақын, жазушы, қазақ сатирасының серкесі, қазақ әдебиетінің ірі өкілдерінің бірі - Ш.Смаханұлының 100 жылдығына орай «Шоқ тілді шона» атты кеш ұйымдастырылды.. Кештің мақсаты – ақын, жазушының шығармалары арқылы жастардың ой-өрісін дамыту.Кешке «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының бас ғылыми қызметкері, ф.ғ.д., профессор С.Құлбарақ қатысты. С.Құлбарақ ұлы ақынның өмірі мен шығармашылығы жайлыбаяндама оқып, әйгілі сатириктің шығармашылығына кеңінен тоқталды.

<https://dulaty.kz/2020-01-30-02-50-58/item/6598-sho-tildi-shona-atty-kesh-jymdastyryldy.html>

4. 23 сәуір- дүниежүзілік кітап және авторлық құқықты қорғау күніне әдеби-шығармашылық кездесу .(Жауапты орындаушы: Құлбарақ С.О.)

Жамбыл облысының 85 жылдығы мен 23 сәуір- дүниежүзілік кітап және авторлық құқықты қорғау күніне орай -кітап фестиваліне арналан әдеби-шығармашылық кездесу өтті. Кездесуге «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының бас ғылыми қызметкері ф.ғ.д., профессор С.Құлбарақ қатысты. С.Құлбарақ қатысты. Кездесумақсаты- кітап пен ғылымды дәріптеп, ғылыми-танымдық әдебиеттерді, шет елдік және қазақстандық жазушылар мен олардың шығармаларын насихаттау, оқырман мәдениетін дамыту.Кеште ф.ғ.д., профессор С.Құлбарақтың «Мырза Мұхаммед Хайдар Дулати» кітабының тұсаукесері өтті.

<https://dulaty.kz/2020-01-30-02-50-58/item/6597-myrza-m-khammed-khajdar-dulati-kitabyny-t-saukeseri-tti.html>

5. 2024 жылы 29 тамызда «Өрлеу» кәсіби даму институты «Ата Заң - Тәуелсіздігіміздің тұғыры» атты тақырыпта дөңгелек үстел өткізді. Бұл іс-шараға университет ғалымдары, қоғам өкілдері және арнайы шақырылған қонақтар қатысты.

Іс-шараның басты мақсаты – Қазақстан Республикасының Конституциясының маңызын атап өту.

Дөңгелек үстелге М.Х.Дулати атындағы Тараз Өңірлік университетінің профессоры, «Дулатитану және Өңір тарихы» Ғылыми зерттеу орталығының басшысы Бақторазов Сейдахан Уәлиұлы Қазақтың Ата заңдарының тарихымен таныстырды.Заң еліміздің тұрақтылығының негізі және тәуелсіздігіміздің кепілі ретінде мемлекетіміздің дамуына бағытталған маңызды құжат екендігіне ерекше назар аударылды. Конституция қағидаларын құрметтеу және оны сақтау әрбір азаматтың абыройлы борышы екендігі айтылды. Сонымен қатар, «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы бойынша ұлттық және адами құндылықтар негізінде баяндама оқылып, «Ұрпақтар сабақтастығы» атты интерактивті дәріс өткізілді. Іс-шара аясында Ш.Уәлиханов атындағы Жамбыл облыстық әмбебап кітапханасы кітап көрмесін ұйымдастырды, ал шара соңында еліміздің патриоттық әндері шырқалды.

<https://www.instagram.com/p/DALtismMfoq/?igsh=MWxhamZhaDJxemQ4eQ==>

6. 2024 жылы 5 қыркүйекте Қазақстан халқы тілдері күніне орай облыс әкімдігінің мәдениет және тілдерді дамыту басқармасы дәстүрлі «Мемлекеттік тіл және БАҚ» облыстық байқауын өткізді.

Байқаудың мақсаты – мемлекеттік тілдің мәртебесін көтеру және оны өңірдің қоғамдық-саяси, рухани-мәдени салаларында кеңінен қолдануды насихаттау болды. Сондай-ақ, бұқаралық ақпарат құралдары арқылы мемлекеттік тілдің маңыздылығын арттырып, қазақ тілін кеңінен қолданысқа енгізу жұмыстарын жандандыру.

Аталған шараға аудандар мен Тараз қаласынан 12 үміткер қатысып, 5 номинация бойынша сынға түсті. Байқау барысында «Үздік радиобағдарлама», «Үздік телебағдарлама», «Үздік сайт мақаласы» және «Үздік мақала» сияқты номинациялар бойынша үздіктер анықталды. Салтанатты рәсімде «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының бас ғылыми қызметкері филология ғылымының докторы, профессор Құлбарақ С. қатысушыларды құттықтап, мемлекеттік тілдің қоғамдағы рөлін ерекше атап өтті. Ол өз сөзінде: «Мемлекеттік тілді дамыту мен оның қолданыс аясын кеңейту – әрбір азаматтың міндеті. Сіздердің еңбектеріңіз арқылы қазақ тілі бұқаралық ақпарат құралдарында кеңінен қолданыс тауып, еліміздің рухани байлығын насихаттауға үлкен үлес қосады» деп атап өтті. Сондай-ақ, Құлбарақ байқауға қатысқан барлық үміткерлерге алғыс білдіріп, жүлдегерлерге алғыс хаттар мен дипломдар табыс етті,

оларға алдағы уақытта да шығармашылық табыстар тіледі.

<https://www.facebook.com/share/p/XHRy8PWFRWBz6AUK/?mibextid=WC7FNe>

7.2024 жылы 21 қыркүйек күні Жамбыл облыстық тарихи-өлкетану музейіне Қарағанды облысының мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы, облыстық тарихи-өлкетану музейінің Жошы Ұлысының 800 жылдығына орай «Талас-Ұлытау-Сарайшық» атты республикалық тарихи-этнографиялық экспедициясының дөңгелек үстел өткізді. Мақсаты: Экспедиция Қазақстан аумағындағы Жошы Ұлысының тарихына қатысты тарихи және табиғи ескерткіштерін аралай жүріп, көпшілікке насихаттау. Жошы Ұлысының тарихын танытудағы азаматтық белсенділікті арттыру, тарихи туризмді дамыту.

Дөңгелек үстел отырысына жетекші ғалымдар, өлкетанушылар, тарихшы, археолог мамандар, республикалық музейлердің қызметкерлері қатысты.

М.Х.Дулати атындағы Тараз университетінің профессоры, «Дулатитану және Өңір тарихы» Ғылыми зерттеу орталығының басшысы Бақторазов Сейдахан Уәлиұлы Қазақстан аумағындағы Жошы ұлысына қатысты тарихты кеңінен насихаттады.

Іс-шара соңында Алтын Орда дәуіріне қатысты экспонаттардан «Жошы Ұлысы Алтын Орда бесігі» жылжымалы көрмесіне қонақтар экскурсия жүргізді.

<https://www.instagram.com/p/DALtismMfoq/?igsh=MWxhamZhaDJxemQ4eQ>

8. 2024 жылы 17 қыркүйекте Ш.Уәлиханов атындағы Жамбыл облыстық әмбебап ғылыми кітапханасынд Қазақстанның халық жазушысы, мемлекет және қоғам қайраткері Әбіш Кекілбаевтың туғанына 85 жыл толуына орай «Телегей теңіз дарын» тақырыбында портрет кеші ұйымдастырылды.

Мақсаты: Қазақстанның халық жазушысы, мемлекет және қоғам қайраткері Әбіш Кекілбаевтың өмірі мен шығармашылығын насихаттау, оның әдеби мұрасын жас ұрпаққа таныту және қазақ тілінің мерейін көтеру. Сонымен қатар, ұлы жазушының шығармалары арқылы оқушылардың әдебиетке деген қызығушылығын арттыру және рухани байлығын дамыту болды.

Бұл іс-шараға университет ғалымдары, қоғам өкілдері, Тараз техника мен бизнес колледжінің студенттері, және Тараз қаласындағы №3 мектеп-лицейі мен №7 мектеп-гимназиясының қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімдері Феруза Холбаева және Мәншүк Кембаева, Керімбай атындағы №12 мектеп-гимназиясының тарих пәнінің мұғалімі Эльмира Қайырбаева, және аталмыш мектеп оқушылары қатысты.

Портрет кешіне М.Х.Дулати атындағы Тараз Өңірлік университетінің филология ғылымының докторы, профессор Сәмен Құлбарақ ұлы жазушының өнегелі өмірі, артында қалдырған мұрасы, шығармалары туралы кеңінен әңгімелеп, шығармаларын насихаттау арқылы қазақ тілінің мерейін көтеру керек екенін тілге тиек етті. Іс-шара соңында мектеп оқушылары Әбіш Кекілбаевтың өлеңдерін жатқа оқыды.

<https://www.instagram.com/p/DABNI6ZMbTZ/?igsh=bG1lcmliaWl5M3A>

9. 2024 жылдың 27 қыркүйегінде Тараз қаласында «Дәстүр және қазіргі заман» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция өтті

Конференцияның мақсаты – дәстүрлі қолөнер мен мәдениетті насихаттау, сондай-ақ, ұлттық мәдениетті зерттеу мен дамыту мәселелерін талқылау.

Конференция аясында спикерлер ұлттық қолөнердің тарихы мен бүгінгі жағдайын, оның заманауи қоғамдағы рөлін талқылады.

М.Х.Дулати атындағы Тараз Өңірлік университетінің профессоры, «Дулатитану және Өңір тарихы» Ғылыми зерттеу орталығының басшысы Бақторазов Сейдахан Уәлиұлы «Тараз орта ғасырлардағы қолөнер және сауда орталығы: тарих және тың көзқарас» баяндамасында Тараздың орта ғасырлардағы қолөнер және сауда орталығы ретіндегі тарихи маңызын ерекше атап өтті.

10. 2024 жылдың 11 қазан күні «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығы «Ақ жол» Демократиялық партиясының ұйымдастыруымен өтетін «XXI ғасырдағы

Алаштың Ақ жолы-12» жалпы ұлттық байқауы туралы хат пен конкурс шарттарын барлық факультеттерге таратып таныстырды. Байқаудың шарттарын түсіндіру мақсатында Бахторазов Сейдахан Уәлиұлы 11 қазан күні сағат 15.00-де Сулейманова 11, 1.4.302 аудиториясында білімгерлермен кездесу өткізді. Жамбыл облыстық «Ақ жол» партиясының өкілі Сейсегүл Дүйсебайқызы байқаудың шарттарын толық түсіндірді. Бұл шараға профессор Бахторазов С.У., PhD докторы Идрисова Гүлжан, Көбесова Ақнұр, Альдибаева Аида және 2, 3, 4 курс студенттері қатысты. Білімгерлер белсенді қатысып, сұрақтарына жауап алды. Оқытушы Идрисова Гүлжан жетекшілігімен 4 курс студенттері Қадырбек Төлеген, Қуандық Әліби, Әшірхан Құттыбек, 3 курс студенті Боранбаев Бахтияр, 2 курс студенті Кукушева Маржан, сондай-ақ Альдибаева Аида жетекшілігімен 4 курс студенті Қуанышбек Жалғас байқау жұмыстары бойынша жұмыс істеп жатыр. Олар жобаларын 30 қазанға дейін электронды поштаға жіберуді жоспарлап отыр.

11. 2024 жылдың 16 қазан күні Ақтөбе облыстық С.Бәйішев атындағы әмбебап ғылыми кітапханасы М.Х.Дулатидың 525 жыл толуына орай «М.Х.Дулати тағылымы» тақырыбында оқу конференциясы өткізді.

Іс-шараның қонақтары қазақ мәдениетінің қалыптасуына зор үлес қосқан М.Х.Дулатидің өмір жолы мен қызметін, «Тарих-и Рашиди» кітабы туралы нақты дәлелдемелерді айта отырып, бұл ғылыми еңбектің жас ұрпақ бойындағы тарихи сананы жаңғыртып, тағылым алуына жетелейтініне нық сенім білдірді. Сонымен қатар, дулаттануды бүгінгі күн талабы тұрғысынан биік деңгейде дамытып отырған М.Х.Дулати атындағы Тараз университетінің «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының бас ғылыми қызметкері зум қосымшасымен филология ғылымдарының докторы, профессор «Дулатитану және өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының бас ғылыми қызметкері Құлбарақ Сәмен Оразғалиұлы М.Х.Дулатидің әдеби мұрасы – «Жаһан-наме» дастаны жайында баяндады.

<https://www.instagram.com/p/DBLmq2AM6tE/?igsh=MXM4cHBsc2tuMWYwNQ==>

12. 2024 жылдың 23 қазан айында Қорқыт ата атындағы Қызылорда университетінде тарихшы, ғалым М.Х.Дулатидің 525 жылдық мерейтойына арналған «М.Х.Дулати мұраларының тарихи, өркениеттік аспектілері» атты республикалық конференция өткізді. Конференцияны Әлеуметтік және тәрбие жұмыстары жөніндегі проректор Жандос Базартай жүргізіп, тарихи тұлғаның ғылыми мұрасын зерттеп, оның тарихи және мәдени маңыздылығын қазіргі заманмен ұштастырудың маңыздылығын атады. Конференция барысында еліміздің беделді ғалымдары бір қатар маңызды баяндамалар жасады. Алғашқы болып Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің профессоры, ҚР ҰҒА академигі Берекет Кәрібаев «М.Х.Дулати- Қазақ хандығының тарихын тұңғыш зерттеуші» тақырыбында баяндама жасады. Ол өз сөзінде Қазақ хандығы тарихындағы рөліне тоқталып, оның ебектерінің бүгінгі ғылымға тигізер әсерін атап өтті. М.Х.Дулати қорының директоры әрі Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі Мұхтар Қазыбек «М.Х.Дулати және Шығыс өркениеті» тақырыбында Дулатидің Шығыс өркениетіне қосқан елеулі үлесін жан-жақты талқылады. Ал, М.Х.Дулати атындағы Тараз университеті «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми зерттеу орталығының бас ғылыми қызметкері С.Құлбарақ «М.Х.Дулатидің жазушылық шеберлігі және «Жаһан-наме» дастаны» тақырыбы аясында Дулатидің әдеби мұрасын, атап айтқанда «Жаһан-наме» дастанының көркемдік ерекшеліктерін сараптады. Сонымен қатар, М.Х.Дулати атындағы Тараз университетінің профессоры С.Бахторазов «М.Х.Дулатидің «Тарих-и Рашиди» еңбегіндегі тарихи-танымдық деректер» баяндамасында бұл еңбектің қазақ тарихына қосқан құнды үлесіне тоқталды.

<https://www.facebook.com/share/ZK1F5YvcJAVWNvwi/>

13. 2024 жылғы 29 қазанда М.Х.Дулати атындағы Тараз университетінде Академик Қ.И. Сәтбаевтың туғанына 125 жылдық мерейтойына «Қаныш Сәтпаевтың қоғамдық-саяси

қызметі» атты дөңгелек үстел өтті. Іс-шараны «Білім берудегі тарих және география» кафедрасының «Мұрагер ғылыми үйірмесінің қатысуымен ұйымдастырылды. Іс-шараны модераторы болып үйірме жетекшісі Идрисова Гүлжан Бердімбайқызы жүргізді. Университет атынан «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының басшысы С.У.Бақторазов, облыстық «Тарихтану» орталығының тарих бөлімінің меңгерушісі А. Шайділдаев және кафедра ПОҚ құрамы қатысты. Дөңгелек үстелге 40 – дан астам адам – тарихшылар, мұражай қызметкерлері, Байзақ ауданы Н.Гоголь атындағы мектеп А.Даданбаеваның жетекшілігімен, Меркі ауданы Р.Ахбанбетовтың жетекшілігімен, сонымен қатар Тараз қаласының № 6, 9, 54, 56 мектеп гимназиясының оқушылары, Абай атындағы Жоғары педагогикалық колледжінің студенттері қатысты. №9 мектептің тарих пәнінің мұғалімі А.Умираниева, №54 мектеп тарих пәнінің мұғалімі Р.Даутова, №6 мектеп тарих пәнінің мұғалімдері Ж.Жунусова,

Байзақ ауданы, Көктал орта мектебі, 9 сынып оқушысы Келдібек А.Т., жетекші А.Даданбаева, Байзақ ауданы, 10 сынып оқушысы Файзуллаева А., жетекшісі А. Бекжигитова т.б. қатысты. Абай атындағы Жоғары педагогикалық колледжінің студенті Жарқынбай Н.К., тарих мамандығының 2 курс студенттері Еркін У.К., Таңат А.Т., Абдыманат Ж.Ғ., үйірме мүшелері Бурамбаев Б.Ж., Тоқтағұл Е.Т., Қадырбек Т.А. тарих мамандығының 4 курс студенттері Әшірхан Қ.Н., Бахытбекова А.Т. дөңгелек үстел барысында белсенділік көрсетті. Тараз қаласының №9 орта мектебінің 10 сынып оқушылары М.Жұматай, С.Жансерік, тарих пәнінің мұғалімі Ауғанбаева Ж.Ж. жетекшілігімен келген мектеп оқушылары белсенділік көрсетті. Мазмұнды баяндамасы үшін 4 курс тарих мамандығының 4 курс студенті Әшірхан Қ.Н. тақырыбы : «Қаныш Сатпаев және ғылыми майдан», жетекшісі Идрисова Г.Б. және №9 мектептің 10 сынып оқушысы Жансерік Саяжан, тақырыбы «Бір ауылды аштықтан алып қалған академик», жетекшісі Ауғанбаева Ж.Ж. баяндамалары ерекше аталып өтті. Қалған қатысушылар сертификатпен марапатталды және белсенділік білдірген ғылыми жетекшілеріне алғыс хат табысталды.

<https://dulaty.kz/2020-01-30-02-50-58/item/7175-anysh-s-tbaevty-o-amdy-sayasi-ymeti-atty-d-gelek-stel-tti.html>

14. Жаратылыстану ғылымдары факультеті «Білім берудегі тарих және география» кафедрасының ұйымдастыруымен М.Х.Дулатидың 525 жылдығына арналған «М.Х.Дулатидың «Тарих-и-рашиди» еңбегіндегі қазақ хандығының құрылуы» тақырыбында дөңгелек үстел өтті.

Дөңгелек үстелге Басқарма мүшесі – әлеуметтік-мәдени даму жөніндегі проректор Аслан Еділханұлы, ардагер ұстаз ф.ғ.к., доцент Расылхан Жүншеев, қалалық Билер алқасының төрағасы Сатыбалды Досымбекұлы, Ш.Мұртаза атындағы Тарихтану орталығының «Тарих» бөлімінің меңгерушісі Асылжан Шайдилдаев, «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының ғылыми қызметкері Гаухар Самбетова, «Тарих» кафедрасының аға оқытушысы Акнур Кобесова және студенттер қатысты.

Жиынның мақсаты – ұлы тұлғаның шығармашылық және ғылыми мұрасын жан-жақты зерттеп, өмірі мен шығармашылығы жайлы жастарға жеткізу. Сонымен қатар, М.Х.Дулатидың тұлғалық қасиеттеріне тоқтала отырып, қазақ тарихына қосқан құнды үлесін насихаттау.

Жиынды Басқарма мүшесі – әлеуметтік-мәдени даму жөніндегі проректор Аслан Еділханұлы құттықтау сөзбен ашты. Тарихи тұлғаның ғылыми мұрасын зерттеп, оның мәдени маңыздылығын қазіргі заманмен ұштастырудың қажеттіліктерін атап өтті.

Жиын барысында «Философия және саясаттану» кафедрасының доценті Расылхан Жүншеев М.Х.Дулати шығармасындағы пәлсапа тұрғысынан ой толғаған көзқарастарын атап өтті. Ш.Мұртаза атындағы тарихтану орталығының «Тарих» бөлімінің меңгерушісі Асылжан Шайдилдаев «Тарих-и-Рашиди» еңбегіндегі

і «Қазақ» сөзінің түп-төркіні мен деректерге тұжырымды ойларымен бөлісті. Сондай-ақ, «Тарих» кафедрасының аға оқытушысы Акнур Кобесова «М.Х.Дулати өмірі мен шығармалары» тақырыбында тарихи жазбаларды зерттеу арқылы қазақ халқының өсу тарихы мен мәдениеті жайлы сөз қозғады. Тарих мұғалімдерін даярлау мамандығының студенттері қазақ хандығының құрылу тарихынан үзінді көрініс көрсетті.

Жиынды ұйымдастырушысы, «Білім берудегі тарих және география» кафедрасының доценті Гульжан Идирисова барша келген қонақтарға өз алғысын білдірді. Ұлы тұлғаның шығармашылық және ғылыми мұрасына жан-жақты талдау жасалып, еңбектерін әрі қарай терең зерттеу қажеттіліктері жайлы сөз қозғалды.

<https://dulaty.kz/2020-01-30-02-50-58/item/7208-m-kh-dulatidy-525-zhyldy-yna-arnal-an-d-gelek-stel-tti.html>

15. 2024 жылдың 8 қарашасы Абай атындағы Жамбыл гуманитарлық жоғары колледжі» ұйымдастыруымен «Digital Kazakhstan: цифрлық білім берудегі тәжірибелер, идеялар, перспективалар» тақырыбындағы республикалық ғылыми-практикалық конференциясы өткізді.

Конференцияның мақсаты: озық білім беру тәжірибесін дамытудың негізгі тенденциялары туралы ұғымдарын кеңейту, цифрлық білім берудің теориясы мен практикасын өзара әрекеттестіру.

Конференция міндеттері: тиімді тәрбие мен оқытудың жаңа әдістері, тәсілдері мен формаларына ізденіс жасау; ТЖКББ педагогтерінің кәсіби біліктілігін арттырып, өзара тәжірибе алмасу және жаңа идеялармен бөлісу.

Модератор: Баялиева Айжан Жанатбайқызы, Абай атындағы Жамбыл гуманитарлық жоғары колледжінің қазақ тілі мен әдебиеті пәні оқытушысы.

Абай атындағы Жамбыл гуманитарлық жоғары колледжі директорының ғылыми және оқу-әдістемелік ісі жөніндегі орынбасары Абжапарова Бағила Көшербайқызының құттықтау сөзі берілді. Пленарлық мәжілісте Дүйсенбі Асқар Кейкіұлы, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің доценті, филология ғылымдарының кандидаты, PhD докторы. Баяндама тақырыбы: *“Единица жақсысы: Абай мұраларын зерттеудің ғаламтор антологиясы”*, Муксиева Нургуль Едиловна, Қатира Дүтбаева атындағы Атырау гуманитарлық колледжі директорының өндірістік тәжірибе жөніндегі орынбасары Баяндама тақырыбы: *«Кәсіптік практикада жасанды интеллект қолданудың маңызы»*, Байғабыл Айгерім Кенжеқызы, Жамбыл облысы әкімдігінің мәдениет және тілдерді дамыту басқармасы, тілдерді оқыту орталығының аға әдіскері Баяндама тақырыбы: *«Қазақ тіліндегі қажетті платформалар»*, Самбетова Гаухар Тешебаевна М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті "Дулатитану және өңір тарихы" ғылыми-зерттеу орталығының ғылыми қызметкері, тарих магистрі. Баяндама тақырыбы: *«Жасанды интеллект білім беру саласына серпін береді.»*

Конференция ұйымдастырушысы Баялиева Айжан Жанатбайқызы, барша қатысқан қатысушыларға алғыс білдіріп, сертификат пен алғыс хат табыстады.

16. 2024 жылдың 11 қарашасында Модератор: Журналистика және филология кафедрасының профессоры, ф.ғ.д. Көпбаева Меруерт Рахымбайқызының ұйымдастыруымен «Есейхан Алдамұратұлы және ұлттық құндылықтардың танымдық мәселелері» атты республикалық ғылыми-практикалық конференциясы өткізілді.

Мақсаты: Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың ұлттық құндылықтарды дәріптеуге шақыруын қолдау мақсатында өткізілетін «Есейхан Алдамұратұлы және ұлттық құндылықтардың танымдық мәселелері» атты республикалық ғылыми-практикалық конференцияда ел басқарған көсем, саңлақ шешен, жалынды қолбасшы, тарихи тұлға Есейхан Алдамұратұлының ерлігі мен еңбегін ұлттық құндылықтармен сабақтастықта қарастырып, өскелең ұрпақтың ой-зердесін дамытып, рухани деңгейін байыту болып табылады.

Қатысушылар: Кіріспе сөз Сейітжан Әуезжанұлы Орынбаев, М.Х. Дулати атындағы Тараз университетінің ғылым және цифрландыру жөніндегі проректоры, алыс-жақын шет елдерге танымал, республикамыздың айтулы ғалымдары: Дәдебаев Жанғара

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетінің профессоры, филология ғылымдарының докторы, ҚР Жоғары мектеп ұлттық ғылым академиясының, Халықаралық Жоғары мектеп ғылым академиясының, ҚР Білім академиясының, Халықаралық Айтматов академиясының академигі, Алматы, Тілешов Ербол Ердембекұлы ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігі Тіл саясаты комитетінің төрағасы, филология ғылымдарының кандидаты, профессор, Астана, Смағұлов Жандос Қожахметұлы Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің профессоры, филология ғылымдарының докторы, Халықаралық Ақпараттандыру Академиясының (МАИН) академигі, Қарағанды, Абдуалы Асқар Бегәділұлы Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институтының профессоры, тарих ғылымдарының докторы, Тараз, Карибаев Сәрсейіт Өскенбайұлы М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің доценті, тарих ғылымдарының кандидаты, Шымкент, Халикова Нұрила Сатыбалдықызы Ө.Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университетінің доценті, филология ғылымдарының кандидаты, Шымкент, Бақторазов Сейдахан Уәлиұлы, М.Х. Дулати атындағы Тараз университетінің профессоры, «Дулатитану және Өңір тарихы» ғылыми-зерттеу орталығының басшысы, Тараз, Әбілов Меңдібай Әбілұлы Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институтының доценті, филология ғылымдарының кандидаты, ҚР Журналистер Одағының мүшесі, Тараз, Омаров Нұрлыбек Құралбекұлы М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің доценті, тарих ғылымдарының кандидаты, Шымкент т.б. ғалымдар және Жоғары оқу орындарының студенттері мен магистрант, докторанттары және орта білім беру саласының мұғалімдері қатысты.

Қорытынды

1. 2024 жылы ғылыми мақалалар, конференциялар, монография, БАҚ жарияланымдары бойынша орталық қызметкерлері жақсы нәтиже көрсетті. Ғылыми жұмыстардың нәтижесін арттыру үшін ғылым жолында ізденісте жүрген жас мамандарды, магистранттарды жұмысқа тарту керек. Бұл ұсыныстар ғылыми жұмыстың сапасын арттырып, олардың нәтижесін жақсартуға мүмкіндік береді.

2. Ұсыныс

1. Қызметкерлерді тиімді жұмыс істеуге тарту үшін ынталандыру және марапаттау жүйесін жақсарту мүмкіндігі қарастырылсын.
2. Конференцияларды жинақ шығарумен өткізу
3. Жұмыс сапасын арттыру үшін қосымша 1 штат бірлігін қосу

